

**UCHWAŁA NR VIII/42/2024
RADY GMINY HARASIUKI**

z dnia 16 października 2024 r.

w sprawie unieważnienia wyborów na sołtysa Sołectwa Huta Stara.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 i art. 18 b ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz § 35 ust. 1 i 2 Statutu Sołectwa Huta Stara stanowiącego załącznik nr 9 do UCHWAŁY Nr LIV/347/2023 Rady Gminy Harasiuki z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia Statutu Sołectw Gminy Harasiuki (Dz. Urz. Woj. Podka. z 2023 r. poz. 2276) - **Rada Gminy Harasiuki uchwala**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza nieważność wyborów na Sołtysa Sołectwa Huta Stara przeprowadzonych w dniu 20 września 2024 r.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza Wójtowi Gminy Harasiuki.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY

Wojciech Kołodziej

UZASADNIENIE

W dniu 25 września 2024 r. do Rady Gminy Harasiuki wpłynęła skarga na przebieg zebrania wyborczego w dniu 20 września 2024 r. związanego z wyborem Sołtysa w sołectwie Huta Stara złożona przez osobę zamieszkałą w Hucie Starej.

Skarżąca zarzuca, że w głosowaniu brała udział osoba nieuprawniona do głosowania.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Statut jednostki pomocniczej określa w szczególności zasady i tryb wyborów organów (art. 35 ust. 3 pkt 2 wskazanej powyżej ustawy) oraz zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (art. 35 ust. 3 pkt 5 tej ustawy).

Mając na uwadze cytowane wyżej regulacje podkreślić należy, że kontrola prawidłowości przebiegu i wyników wyborów do organów sołectwa mieści się w zakresie kompetencji rady gminy. Jej uprawnienie wynikać może wprost ze statutu danej jednostki pomocniczej, który w ramach wyznaczonych treścią art. 35 ust. 3 pkt 2 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym może obejmować postanowienia przyznające obywatelom prawo do złożenia stosownego środka zaskarżenia skierowanego do tego organu. Jeżeli zaś statut sołectwa nie przewiduje trybu kwestionowania wyników bądź sposobu przeprowadzenia wyborów do jego organów, możliwość zweryfikowania ich prawidłowości przez radę gminy należy wywodzić z treści ogólnej normy kompetencyjnej sformułowanej w art. 18a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Statut Sołectwa Huta Stara w § 35 ust. 2 stanowi, że nadzór nad działalnością Sołectwa sprawowany jest na podstawie kryteriów zgodności z prawem, natomiast organem nadzoru nad działalnością sołectwa jest Rada Gminy i Wójt. W Statucie Sołectwa nie uregulowano trybu wnoszenia i rozpatrywania protestów, ani też trybu unieważniania wyborów organów sołectwa, jednak orzecznictwo sądowe wprost wskazuje na możliwość wypowiedzenia się przez radę gminy w sprawie ważności wyborów sołtysa w drodze uchwały (por. wyrok z dnia 30 września 2008r. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, Sygn. akt: III SA/Wr 8/08). Podobny pogląd wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie, w wyroku z dnia 22 lutego 2008 r. (sygn. akt II SA/Rz 412/07) stwierdzając, że rada gminy realizując swe uprawnienia nadzorcze może wypowiadać się o ważności wyborów sołtysa i może je unieważnić, gdy okaże się, że przeprowadzono je z naruszeniem przepisów ustawy o samorządzie gminnym, ustanawiających przesłanki ważności wyborów (art. 36 ust. 2).

Biorąc powyższe pod uwagę, Rada Gminy Harasiuki jest uprawniona do decydowania w przedmiotowej kwestii, tj. weryfikacji prawidłowości wyborów w sołectwie i jest organem władnym podjąć stosowne kroki w przedmiocie oceny ważności wyborów.

Sprawa została skierowana do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, która na posiedzeniu w dniu 7 października 2024 r. dokonała szeregu czynności weryfikacyjnych, w tym wysłuchała wyjaśnień przewodniczącego zebrania wyborczego, zapoznała się ze stanowiskiem Wójta Gminy Harasiuki i opinią Radcy Prawnego.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, uznała za zasadny zarzut udziału w wyborach osoby nieuprawnionej do głosowania, która nie posiadała prawa głosowania w wyborach do Rady Gminy Harasiuki w okręgu wyborczym nr 11 w Hucie Starej, gdyż nie jest ujęta w Centralnym Rejestrze Wyborców w tym okręgu.

Wskazana powyżej nieprawidłowość mogła mieć wpływ na wynik głosowania, bowiem różnica głosów pomiędzy kandydatami wynosiła 1 głos.

Tryb wyborów sołtysa i rady sołeckiej określony został w art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Zapis § 19 ust. 2 Statutu Sołectwa Huta Stara mówi, że: ***„Uprawnionym do głosowania jest każdy mieszkaniec Sołectwa posiadający czynne prawo wyborcze, stale zamieszkujący na terenie Sołectwa, który najpóźniej w dniu wyborów kończy 18 lat i jest wpisany do stałego rejestru wyborców sporządzonego do celów przeprowadzenia wyborów samorządowych.”***

Przepisy te wprost stanowią, że czynne prawo wyborcze przysługuje stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania i wpisanym do stałego rejestru wyborców sporządzonego do celów przeprowadzenia wyborów samorządowych, a tym samym należy uznać, że udział w wyborach osób nieuprawnionych jest istotnym naruszeniem, które winno skutkować sankcją nieważności.

Podjęcie uchwały jest zasadne.